

ไทยนิยม ยั่งยืน

ร่วมแก้ไขปัญหายาเสพติด

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) กระทรวงยุติธรรม

กฎหมายเกี่ยวกับพืชกระท่อม

“พืชกระท่อม” ชื่อวิทยาศาสตร์ *Mitragyna Speciosa* Korth เป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ เช่นเดียวกับกัญชา พืชผื่น

เนื่องจากสารในพืชกระท่อม คือ ไมทราจีนีน มีฤทธิ์กดประสาท ดังนั้น “พืชกระท่อม” ซึ่งเป็นยาเสพติดให้โทษ เมื่อเสพโดยการเคี้ยวใบ มีอาการข้างเคียง ได้แก่ ปากแห้ง ปัสสาวะบ่อย เบื่ออาหารท้องผูก นอนไม่หลับ ถ้าเสพยาระยะเวลายาวนานติดต่อกันมีผลกับสุขภาพ ได้แก่ ท้องผูกรุนแรง เม็ดสีที่ผิวหนังเปลี่ยนเป็นสีคล้ำ ใจสั่น อาจทำให้ชัก และมีผลต่อตับและต่อมไทรอยด์

หากกินน้ำต้มกระท่อมที่ผสมน้ำอัดลม ยาแก้ไอ ยาจุดกันยุง สารจากหลอดไฟนีออน ที่เรียกว่า ๔ คุณ ๑๐๐ หรือ ๘ คุณ ๑๐๐ อาจทำให้ตายได้ เพราะออกฤทธิ์เสริม ทำให้กดระบบประสาทและระบบหายใจ

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดการกระทำความผิดและบทลงโทษเกี่ยวกับพืชกระท่อม ดังนี้

(๑) ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๔ หรือในประเภท ๕ เว้นแต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขจะได้อนุญาต โดยการเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษเป็นราย ๆ ไป ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๒) ห้ามมิให้ผู้ใดเสพยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ หรือในประเภท ๕

ข้อหาและโทษทางอาญาในความผิดเกี่ยวกับพืชกระท่อม ได้แก่

(๑) ผลิต นำเข้า หรือส่งออก มีโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี และปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๗๕ วรรค ๒)

(๒) จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย

- จำนวนไม่ถึง ๑๐ กิโลกรัม มีโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๗๖/๑ วรรค ๓)

- จำนวนตั้งแต่ ๑๐ กิโลกรัมขึ้นไป ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี และปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๗๖/๑ วรรค ๔)

(๓) ครอบครอง มีโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๗๖ วรรค ๒)

(๔) เสพ มีโทษจำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๗๖ วรรค ๒)

อย่างไรก็ตาม หากนักวิชาการต้องการวิจัยพืชกระท่อมเพื่อการพัฒนาองค์ความรู้ ก็สามารถทำได้ โดยขออนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ภายใต้หลักเกณฑ์ในกฎกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตผลิต จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๔ หรือในประเภท ๕ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งมีผลใช้บังคับแล้ว แต่การเสพยาเสพติด กฎหมายห้ามเด็ดขาดไม่อนุญาตให้เสพได้